

*Montering gipsskivor på
vägg - enkling och
dubbling*

Förutsättningar

Förarbete

Egenkontroll

Genomförande



Denna **arbetsinstruktion** är utformad för att användas vid detaljplanering och arbetsberedning på bygg- och anläggningsprojekt. Med väl genomarbetade planering uppnås god personsäkerhet och rimlig belastning samtidigt som arbetet organiseras smart och kostnadseffektivt.

Personssäkerhet — Riskinventering

Arbetsmoment: Montering gipsskivor på vägg

Arbetsmoment & Problem	S	K	Risk= S*K	Åtgärd
Överbelastning, sträckning	10	50	500	Använd transport- och lyft-hjälpmiddel
Oordning på arbetsplats, = vricknings- eller fallskador	3	70	210	Regelbunden städning
Sågning och borring	0,5	100	50	

Sannolikhet = S
Konsekvens = K
Risk = S * K

Bedömning av sannolikhet

S = 0,1	Mycket osannolik	(<1 ggr/10 år)
S = 1	Osannolik	(1 ggr/10 år)
S = 3	Låg sannolikhet	(1 ggr/3 år)
S = 10	Relativt sannolik	(1 ggr/år)
S = 30	Sannolik	(1 ggr/mån)

Bedömning av konsekvens

K=0,5	Bagatell
K=1	Mycket liten (1 - 2 dgr sjukskrivning)
K=5	Liten (3 - 7 dgr sjukskrivning)
K=15	Kännbar (8 - 29 - " -)
K=70	Allvarlig (30-299 - " -)
K=500	M. allvarlig (>300 - " -)

Personssäkerhet — Skyddsutrustning

Bilder ur Arbetsmiljöverkets broschyr Säkrare bygg- och anläggningsarbete

Personlig skyddsutrustning § 71

Skyddshjälm och skyddsskor ska användas om det inte är uppenbart obehövt. Annan personlig skyddsutrustning t.ex. ögonskydd, hörselskydd och handskar ska användas när det behövs.

Utrustning och maskiner

Maskiner och utrustning

- Skruvdragare, kabel 10A
- Skruvautomat
- Gipskniv
- Skivhållare
- Fotlift
- Rätstock, snörslå
- Fogsvans
- Kantskärare
- Dosborr
- Eldosfinnare
- Tvåstegs pasobockar
- Pall med bred ståyta
- Fodervagn
- Spackel
- Kablar, kopplingsdosa, lampor



Material

- 900- gipsskivor 13 mm
- 900- gipsskivor 15 mm till schakt
- Skruv till enkel och dubbel gips
- Inspektionsluckor
- Gipsbruk
- Tejp

Beräkning materialåtgång gipsskivor och skruv.

Glöm ej tillägg för spill ca 15 – 20 % för gips.

$$\text{Antal 900-gipsskivor} = \frac{\text{Löpmeter vägg} \times \text{antal lag}}{0,9 \text{ (Skivans bredd)}} \quad (\text{Summan av båda sidorna av väggen})$$

Antal skruv i första lag - vid två lag

Antal skruv i första lag = ca 5 st/ m² väggsida

Antal skruv i första och andra lag gipsskivor

Antal skruv vid ett lag gipsskivor och i andra lag vid två lag gipsskivor = ca 15 st/ m² väggsida

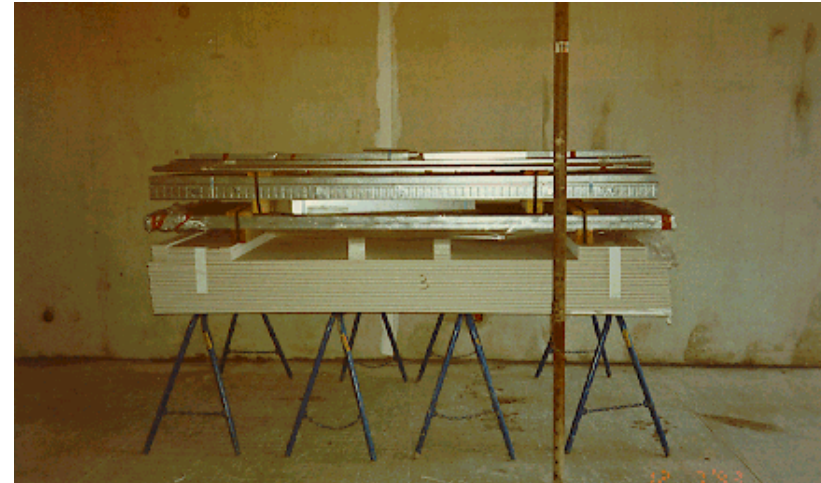
Leverans och lagring

Gipsskivor kan gipsskivor mögla under fuktiga förhållanden. Transporter skall utföras med täckta bilar så att gipsskivorna är torra efter transporten oavsett väder..

Beställ plastemballerade paket. Lagring inomhus i t.ex. uppvärmda utrymmen eller normala kallager rekommenderas. Kortvarig mellanlagring av torra skivor under presenning på hårdgjord yta kan ske under högst 2 dagar. Plastemballerade paket kan lagras under presenning på hårdgjord yta längre tid.

Lagring under presenning på icke hårdgjord yta (t. ex. vanlig mark) ska undvikas. Om det ändå måste göras ska åtgärder vidtas så att paketen skyddas mot markfukt och mot kontakt med marken.

Vid lagring mer än 1-2 dagar skall paketen vara plastemballerade.



Borttransport av restmaterial

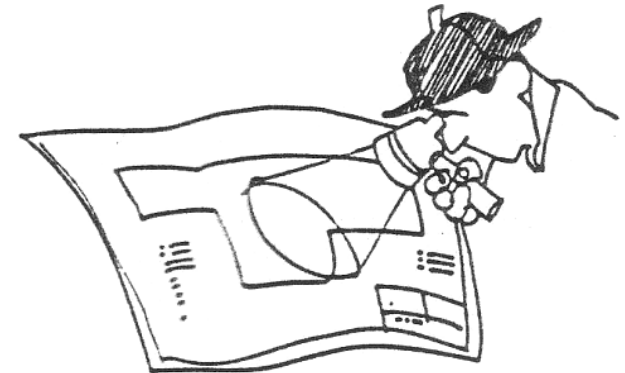
15 – 20% av gipsskivorna går till tippen.
Planera hanteringen och källsorteringen
av spillet för att minimera kostnaderna.



Nr	Kontrollpunkt	Metod eller utrustning	Frekvens	Resultat	Datum Signatur	Avvikelse/åtgärd Godk./ej
1	Regelstomme	Rätt dimension, regelavstånd				
2	Kortlingar	Förstärkning				
3	Gipsskivor lag 1					
4	Isolering	Rätt dimension och kvalitet				
5	Gipsskivor lag 2	Fogning/skarv förskjutning >400 mm				
6	Plastfolie					
7	Tätningar, genomföringar	Tätning vid eldosor				
8						

Kvalitetskriterier för projektet och produkten

- Studera ritningar, beskrivningar och kontrollplan
- Tänk igenom möjliga **produktionsmetoder** och hantering av material, hjälpmedel etc som klarar ställda krav



Tänk särskilt på att

- fästa skiva, utföra fogar och skarvar enligt anvisningar i beskrivning och från tillverkare
- inte montera skadade skivor
- gips i tak monteras normalt före gips på vägg
- särskilda ljud- eller brandkrav gäller i vissa fall

Montering gipsskivor

Montering första lagret – enkling gips.

Skivorna kan monteras stående eller liggande. Liggande montage kan användas då skivans bredd passar till vägg höjden eller vid mycket höga väggar.

Gipsskivor på väggar bör lyftas 5-10 mm från golvet. För detta moment finns speciella verktyg som även håller skivan på plats – skivhållare, se bilden.

Skivan trycks mot regelstommen och lyfts mot taket och fästes med skruvar.

Två lag gips

Vid väggar med dubbel gips släpps innersta skivan 5-10 mm från golv, tak och anslutande väggar så att den akustiska tätningen får plats.

Gipsskivorna monteras på traditionellt sätt med förskjutna skarvar.

Inga fogar = skarvar

Skivorna får inte fogas (= skarvas) står det i AMA. Det kan vara knepigt ibland.



Inte såga – helst skära

Genom att skära skivorna med kniv och bryta i stället för att såga slipper man en massa gipsspån.

Kanterna får dock slipas vilket ger lite smulor.



Montering gipsskivor

Montering andra lagret – dubbling gips.

Innan dubblingen kan ske måste installatörerna få tid att montera sina dragningar - såsom: EI, VS (värme o sanitet), ventilation, styr- och regler mm. Dessutom skall vissa väggar isoleras.

Vid monteringen av gips sida 2 gäller det att borra hål för elektrikers dosor – så att de inte försvinner... Det finns hjälpmedel t ex: Hole in one, en sändare (placeras i dosan) som med mottagare gör att man kan borra exakt med dosborren. Se bild nedan.



Genomförande 4(4) Montering gipsskivor

Montering andra lagret – dubbling gips.

